

ଉପକ୍ରମଣିକା

ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଜଳ ଅଭାବ ଦେଖାଦେଉଛି । ଆଗାମୀ ୨୦୨୫ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ୧୫-୨୦ ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚିତ ଧାନ ଜମିରେ ଜଳାଭାବ ଦେଖାଯିବ । ତେଣୁ ଧାନ ଜମିରେ ଜଳ ବ୍ୟବହାରବେଳେ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସହିତ ଜଳ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଜମାଇବା ଦରକାର । ଧାନ ଫସଲରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ରହିଛି ।

ଜମିରେ ପାଣିନାଳ

ଅନେକ ଧାନ ଜମିରେ ଗୋଟିଏ କିଆରୀରୁ ଅନ୍ୟ କିଆରୀକୁ ହିଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ପାଣି ମଡ଼ା ଯାଇଥାଏ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ କିଆରୀରେ ଜଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଜଳ ପରିଚାଳନା ହୋଇ ନଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଜମି ବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜମିରେ ପାଣି ମଡ଼ାଇବା ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପାଣି ନାଳ କରାଗଲେ ଜଳସେଚନ ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନରେ ଉନ୍ନତି ଘଟିବ ।

ଜମି ସମତୁଲ କରିବା

ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଜମି ସମତୁଲ କରିବା ନିହାତି ଦରକାର । ଜମି ସମତୁଲ ନଥିଲେ ଖାଲ ଜାଗାରେ ପାଣି ଜମି ରହିବ । ସହିତ ଉଚ୍ଚ ଜାଗା ଶୁଖି ଯାଇଥାଏ । ଏହାଫଳରେ ସମାନ ଭାବେ ଗଛ ହୁଏ ନାହିଁ, ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛ ଭଲ ବଢ଼େ ନାହିଁ, ସାର ବ୍ୟବହାରରେ ଅସମାନତା ଦେଖାଯାଏ ଓ ଘାସ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦିଏ । ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଜମି ସମତୁଲ କରିବା ତଥ୍ୟ ଫର୍ମ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ହଳ କରିବା

ଧାନ ଚାଷ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ମୋଟ ଜଳର ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ଆର୍ଦ୍ର ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଦରକାର ହୋଇଥାଏ । ବୃହତ୍ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କ୍ଷେତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଓ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅବଧି ହ୍ରାସ କରି ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଭୀର ଫାଟ ଥିଲେ କାଦୁଅ ହଳ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଳସେଚନ କରିବାବେଳେ ଅନେକ ଜଳ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ମାଟିକୁ ଓଦା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହାଲୁକା ଭାବେ ହଳ କରିଦେଲେ ଫାଟମାନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜଳ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ରୋକାଯାଇପାରିବ ।

ଜମିରେ ଜଳସେଚନ କରିବା ପରେ ଭଲଭାବେ ହଳ କରିଦେଲେ ତଳ ମାଟି ଭଲ ଭାବେ ବସିଯାଏ । ଫଳରେ ପରିସ୍ରବଣ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ତଳକୁ ଭେଦି ଯାଇପାରେ ନାହିଁ । ମାଟିର ଗୁଣ ଅନୁସାରେ କାଦୁଅ ହଳ କରିବା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ବାଲିଆ ଜମିରେ କାଦୁଅ ହଳରୁ ସୁଫଳ ମିଳି ନଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଜମିରେ ଫସଲ ନଥିବା ବେଳେ ମାଟିରେ ଫାଟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ମଟାଳ ମାଟିରେ କାଦୁଅ ହଳ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ସାମିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିଷ୍କାସନ ପଥ ଥିବା ମଟାଳ ଜମିରେ କାଦୁଅ ହଳ କରିବା ଦରକାର ହୋଇ ନଥାଏ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜମିକୁ ଶୁଖିଲାରେ ହଳ କରି ଶୁଷ୍କ ବୁଣା କରିଲେ ପରିସ୍ରବଣ ଜନିତ ଜଳକ୍ଷୟ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

ହିଡ଼ କରିବା

ଭଲ ଭାବେ ହିଡ଼ କଲେ ଛିଦ୍ର ବା ଘଳିଆ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ନଷ୍ଟ ହୋଇ କମିଯାଇଥାଏ । ଫସଲ ଋତୁ ଆରମ୍ଭରେ ଭଲ ଭାବେ ହିଡ଼ କରି ଫାଟ ବା ମୂଷାଗାତକୁ କାଦୁଅରେ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିସହିତ ନୂତନ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ମୂଷାଗାତ, କିଆ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଛିଦ୍ର ଓ ଫାଟକୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ତତାରଖି କରି ବନ୍ଦ କରିଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ହିଡ଼ରେ ଛିଦ୍ର ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ଲଷ୍ଟିକର ଆବରଣ ପକାଯାଇପାରେ ।

ଠିଆ ପାଣିର ରକ୍ଷତା

ପ୍ରାୟ ୫ ସେ.ମି. ଉଚ୍ଚତାର ଠିଆପାଣି ରଖାଗଲେ ପରିସ୍ରବଣ ଓ ଛିଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ପାଣି ନଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକାକ୍ତର ଭାବେ ଜଳସେଚନ ଓ ଶୁଷ୍କ କରିବା ସୂଚନା ଫର୍ମକୁ ପାଠ କରନ୍ତୁ ।

(ମାଟିରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଫାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ହାଲୁକା ଭାବେ ହଳ କରାଯିବ)

(ମାଟିରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଫାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ହାଲୁକା ଭାବେ ହଳ କରାଯିବ)

ଅସମତୁଲ ଜମିର ପ୍ରଭାବ
ପ୍ରତିକାର: ଜମି ସମତୁଲ କରିବା

ମାଟିରେ ଭେଦିବା ପୂର୍ବରୁ ଫାଟ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ

ଜମି ସମତୁଲ କରିବା

ମାଟିରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଫାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ହାଲୁକା ଭାବେ ହଳ କରାଯିବ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

